

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על־ידי צעירי־אגודת־חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף־יצחק אהרונוב

יש חדש

■ שבת אחת, עולם אחד

שלוחי חב"ד ברחבי העולם מקיימים השבת פעילות מיוחדת, בססמה "שבת אחת, עולם אחד". זו קריאה להקדיש את השבת לערכי היהדות והמשפחה. לצורך זה הופקה ערכה מיוחדת על השבת, הכוללת את ברכת הדלקת הנרות, נוסח הקידוש ועוד – עם תרגום לשפת המדינה. הערכות מופצות במאות־אלפי עותקים, והן קוראות ליהודים לנסות לטעום את טעמה של השבת היהודית. פרטים על המבצע אפשר למצוא באתר oneshabbatoneworld.com.

■ יריד בתי־הכנסת

אגודת חסידי חב"ד מארגנת יריד קהילות ובתי־כנסת, שבו יוצגו אלפי פריטים המשמשים את הקהילות ובתי־הכנסת. היריד יהיה א"ה בכ"ד שבט (31.1) בשעה 4 אחה"צ, במאהל ענק שיוקם בכפר־חב"ד. המבקרים ייהנו ממגוון רחב, מריהוט וארונות קודש ועד מכשירי מטבעות למזגנים וציוד מיסוך לשיבוש הקליטה בטלפונים ניידים בבית־הכנסת, והכול במחירים אטרקטיביים במיוחד. כמו־כן יהיו במקום מושבי דיון על דרכים יצירתיות לפיתוח מרקם החיים בקהילות ובבתי־הכנסת. הכניסה חופשית. לפרטים והרשמה להצבת דוכן: ישראל – 054-8404555.

■ רבבת תלמידים

ביום רביעי השבוע, ערב יום ההילולא י' בשבט, אמור להיערך באולם די־אליהו הכינוס הארצי של תלמידי רשת אהלי יוסף־יצחק ליובאוויטש, רשת החינוך של חב"ד, שנושאת את שמו של בעל ההילולא, הרבי הריי"צ מליובאוויטש. רשת בתי־הספר רשמה השנה גידול חד, ולומדים בה 10900 תלמידים. על אלה יש להוסיף אלפי ילדים הלומדים בגני חב"ד ברחבי הארץ. להרשמה טל' 9606889-03. פרטים באתר www.reshet.org.il.

זמני השבוע

ניו־יורק	דטרויט	מיאמי	לוס־אנג'לס
4:38	5:10	5:35	4:51
צאת השבת	5:41	6:14	5:50

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר־חב"ד 72915

טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לא לעצור את הצמיחה

תכונת ה'שמח בחלקו' היא נפלאה בכל הקשור לעולם החומר, אך בכל הקשור לנכסים רוחניים - תורה, מעשים טובים, מידות טובות - תכונת ה'שמח בחלקו' היא גרועה מאוד

תפיסת העולם היהודית מבוססת על ההנחה, שתכלית חיי האדם על־אדמות היא לתקן את עצמו ואת העולם שמסביבו. אם אדם מקפיד את התקדמותו ונשאר באותו מצב, הוא אינו מנצל, למעשה, את הימים והשנים שהקב"ה העניק לו. אפשר בצדק לטעון כנגדו: לשם מה ניתנו לך עוד שנים, אם לדעתך כבר הגעת מכבר לשלמות! ההתקדמות וההתעלות המתמדת מעניקות תוכן מחודש לכל יום חדש ולכל שנה חדשה. האדם מקבל את הימים והשנים הנוספים בזכות, שכן הוא מוכיח שהוא זקוק להם כדי להשיג יעדים חדשים בחייו הרוחניים.

התחדשות מתמדת

כל אדם שיחשוב לרגע על עצמו, ימצא ללא ספק שיש בכוחו להשתפר ולהוסיף. הוא יגלה שיש לו אפשרות לקבוע עוד שעה ללימוד עניינים חדשים בתורה. הוא ימצא מצוות נוספות שהוא יכול לקיים ללא קושי מיוחד. הוא ייווכח שיש לו זמן לעשות עוד מעשה טוב למען יהודי אחר. זו הצמיחה האמיתית שנדרשת מיהודי חי.

את הביטוי "אצלי הכול בסדר", יש למחוק ממערכת המושגים של יהודי. אין דבר מסוכן יותר בעולם הרוח משיעוּת הרצון העצמית. זה המתכון הבטוח להתנוונות רוחנית ולאובדן היוזמה והחיוניות. בתחומים רגשיים ואחראיים נוהגים להחליף את בעלי התפקידים ברגע שהם מתחילים לגלות סימני שאננות וקפיאה על תפיסות וגישות. מחליפים אותם באנשים חדשים, בעלי גישה רעננה ויוזמת. בעולמו הפרטי של כל אדם, אין דבר רגיש מהחלק הרוחני. כאשר נעלמת משם היוזמה וההתחדשות ואת מקומה תופסת תחושת שביעות רצון עצמית - זה סימן רע מאוד.

פיתגם חסידי ידוע אומר: חיים אמיתיים פירוּשם - שהיום הנוכחי יהיה טוב יותר מהאתמול, ושהמחר יהיה טוב יותר מהיום. שתהיה לנו שנה חדשה של צמיחה - לאלילות ולאדם.

ל י עיתים קרובות אנו פוגשים אנשים המביעים שביעות־רצון מעצמם וממצבם הרוחני, בבחינת: "אצלי הכול בסדר".

ובאמת, הם אנשים טובים והגונים, שממלאים את חובותיהם כלפי עצמם וכלפי סביבתם, וגם שומרים על מידה סבירה של מסורת ושל קיום מצוות. אי־אפשר לומר שהם אנשים שליליים. אולם שביעות־הרצון והסיפוק העצמי, כשהם מופיעים במישור הרוחני - כשהם לעצמם אינם דבר חיובי כלל.

תכונת ה'שמח בחלקו' היא נפלאה בכל הקשור לעולם החומר. ככל שאדם שמח יותר במה שיש לו ואינו שואף לאגור עוד כסף ועוד נכסים - כן גדל אושרו, וזה גם העושר האמיתי ("איזהו עשיר, השמח בחלקו"). אך בכל הקשור לנכסים רוחניים - תורה, מעשים טובים, מידות טובות - כאן תכונת ה'שמח בחלקו' היא תכונה גרועה מאוד. בעולם הרוח, העדר שביעות הרצון והשאפתנות המתמדת - הן התכונות הנכונות והראויות. אם לא־כן האדם קופא על שמריו, אינו מתקדם, וממילא נגרמת נסיגה.

לטוב אין גבול

בט"ו־בשבט אנו נושאים את עינינו אל עולם הצומח, וגם לומדים ממנו, על־פי הפסוק: "כי האדם עץ השדה". מה מאפיין את הצומח לעומת הדומם? - תכונת הצמיחה והגידול. אילן חי ובריא שרוי בגדילה מתמדת. הוא מוסיף ענפים, מרבה עלים, שופע יותר פירות. נהוג למדוד את שנותיו של העץ לפי שכבות גזעו, שכן בכל שנה הוא מוסיף שכבה חדשה. זה הצומח. לעומתו, הדומם, כשמו כן הוא - דורך במקום; מה שהיה הוא שיהיה.

צמיחה מתמדת זו צריכה לבוא לידי ביטוי בחיינו, בעיקר בתחום הרוחני. לעולם אין אדם רשאי לומר: כבר אין לי מה לשפר. כל עוד רוח־חיים באפו, יש לו הכוח, וממילא גם מוטלת עליו החובה, להוסיף ולהתקדם ולהשתפר. תמיד גם אפשר להוסיף בתורה ובמעשים טובים, כי התורה היא אינ־סופית ולטוב אין גבול.

איך הופכים את המר למתוק

למוטב". כך גם המים, אף שנעשו מרים - חזרו ונמתקו.

שליבים בהתמתקות

התמתקות המים באה על-ידי העץ שהושלך למים. על מהותו של אותו עץ מצאנו שתי דעות: אחת, שזה היה 'עץ החיים'; והשנייה, שזה היה עץ מר. שתי הדעות האלה משקפות שני שליבים בהתמתקות המרירות.

דרך אחת לבטל את המרירות היא על-ידי הגברת אור הקדושה, עד שהוא ממתיק את המר. אולם דרך זו אינה תכלית השלמות, מכיוון שהמתיקות באה על-ידי כוח חיצוני שמבטל את מציאותה של המרירות. הדרך השנייה היא שהמרירות עצמה מתהפכת לטוב, דבר הבא לידי ביטוי בדעה שדווקא העץ המר המתיק את המים. זו תכלית השלמות בהפיכת המר למתוק, כפי שיהיה בזמן הגאולה כאשר "לילה כיום יאיר" - הלילה עצמו, החושך עצמו - יאיר.

(תורת מנחם כרך כז, עמ' 361)

מהתורה השתקף בכך שהמים נעשו מרים.

כדי למנוע נתק כזה "התקינו להם הנביאים והזקנים שיהיו קורין בתורה בשבת, בשני ובחמישי". אנו קוראים בתורה בכל שבת ובימי שני וחמישי, כדי למנוע מצב שיעברו עלינו שלושה ימים בלי תורה.

המאור מחזיר

דברים אלה מתאימים לתורתו של המגיד ממזריטש על הפסוק "ולא יכלו לשתות מים ממרה, כי מרים הם". הכוונה הפשוטה היא שהמים היו מרים, אולם המגיד מפרש שבני ישראל נעשו מרים, ולכן נוצרה מרירות גם במים. אילו בני ישראל היו עומדים בדרגה רוחנית נאותה, לא הייתה נוצרת שום בעיה במים.

אך למרות מצבם הרוחני הירוד נושעו בני ישראל. התורה שלמדו קודם לכן השפיעה עליהם להחזירם למוטב, בדומה להוראה: "לעולם יעסוק אדם בתורה אפילו שלא לשמה", מכיוון שסוף-כל-סוף "המאור שבה מחזירו

אשר הגיעו בני ישראל למרה, מספרת התורה שלא היו להם מים לשתות: "ולא יכלו לשתות מים ממרה, כי מרים הם". משה זעק אל הקב"ה, ונצטוו להשליך אל המים עץ מסויים, ואז "וימתקו המים".

חז"ל אומרים (במכילתא), שמרירות המים לא הייתה טבעית, אלא היא נוצרה במיוחד עם בואם של בני ישראל למרה: "מרים היו לפי שעה". כלומר, המים נעשו מרים באורח זמני, באותה שעה. יתרה מזו נאמר שם: "אף בכליהם לא מצאו מים". כלומר, גם המים שבני ישראל נשאו עמם נעשו מרים, דבר הממחיש את העובדה שזו הייתה מרירות לא-טבעית.

לא להינתק מהתורה

מדוע אירעה התופעה הזאת? מבארים חז"ל (במכילתא), שהדבר נבע מנתק שחל אצל בני ישראל מהתורה. על הפסוק "וילכו שלושת ימים במדבר ולא מצאו מים" אומרים חז"ל: "לא מצאו דברי תורה, שנמשלו למים... שפרשו מדברי תורה שלושת ימים". מצב כזה של נתק

מן המעיין עמלק | מאת הרב אליעזר ברוד

מזהה חולשה

"ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים" (שמות ז, ח). רפידיים רומז שרפו ידיהם של ישראל מדברי תורה (מכילתא). כאשר יש חולשה בענייני התורה, בא עמלק ולוחם עם ישראל; הוא מקרר את בני ישראל מקדושת התורה.

(היום יום)

אנשי משה

העצה לזה היא: "בחר לנו אנשים". אנשי משה הם המסוגלים להילחם עם עמלק ולנצחו. התורה היא נצחית, בכל דור, בכל זמן ובכל מקום. בכל דור יש ה'משה' שבדור, ו'אנשי משה' הם מי שיכניעו את 'עמלק', המנסה לקרר את קדושת התורה.

(היום יום)

חוצפה וגסות רוח

עמלק מסמל חוצפה ושחצנות, שהרי בני ישראל לא באו להילחם בו, אלא עמלק בא להילחם בהם, כי לא היה יכול לסבול את גדולת ישראל והאותות והמופתים שנעשו להם. כך יש 'עמלק' גם בליבו של אדם. זו גסות הרוח, החוצפה והגאווה, שבגללן אין האדם יכול לשאת שיהיה מישהו גדול ממנו בעיני אלוקים ואדם.

(תורה אור)

ביטול מכניע חוצפה

הכנעת עמלק הייתה על-ידי אנשי משה דווקא. כי כדי להכניע את החוצפה והגאווה של עמלק זקוקים להתבטלות מוחלטת ולהכנעה גמורה לקב"ה, בדוגמת משה, שהיה בטל בתכלית והיה עניו מכל האדם.

(תורה אור)

גם כשיש ניסים

מלחמת עמלק באה לאחר כל הניסים והנפלאות שנעשו לישראל, וכשהיו בדרך לקבלת התורה. בשלב זה בא עמלק להילחם בהם. ללמדנו, שגם כאשר זוכים לראות ניסים גדולים והשגחה פרטית, בכל זאת, כאשר רוצים להתקרב ל'מתן תורה', לאלוקות, יכול לצוץ עמלק ועלולים להופיע ניסיונות רבים.

(ספר המאמרים תש"ט)

אש נגד קרירות

בתורה נאמר (דברים ז, כד) "כי ה' אלוקיך אש אוכלה הוא". אלוקות היא שלהבת אש. לימוד התורה צריך להיות מתוך התלהבות הלב, בבחינת "כל עצמותי תאמרנה". צריך לדעת שבין קרירות לכפירה מפרידה מחיצה דקה בלבד.

(הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

אמרת השבוע

הגאולה מתעוררת

רבי ישראל מצ'ורטקוב היה נוהג לדבר בט"ו בשבט על הגאולה הקרובה והיה אומר:

"אנחנו שרויים בגלות זה כאלפיים שנה, סובלים רדיפות מכל צד, והגנו בתכלית השפלות עד שכמעט אפסה כל תקווה, חלילה. ואז מגיע ראש השנה לאילנות, ואנו מביטים סביב ורואים את העצים עומדים ערומים וקפואים, ללא שום סימן של חיות. הסופות מטלטלות אותם ומאיימות לעוקרם, ולכאורה אין להם שום תקווה.

"אולם יודעים אנו שדווקא בשעה זו, בשיאו של החורף, מתחילה להתעורר באילן חיות מחדשת, ובעוד זמן קצר נראה את הלבבות והצמיחה, עד שבמהרה יחזור האילן לתפארתו ויניב פרי הילולים. כך גם עם ישראל, כמו שנאמר 'כימי העץ ימי עמי'. דווקא במעבה האפלה כבר נרקם אור הגאולה, אורו של משיח".

שחרור מהיר

צעירים רבים יצאו באותו יום שישי, בשנת תרס"ו (1905), לרחובות. הצעירים הניפו דגלים אדומים ושרו שירי חופש ומחאה. ההתארגנויות האלה היו ניצניה הראשונים של המהפכה הקומוניסטית. הן החלו כקבוצות-מחאה, שבהן השתתפו גם קבוצות יהודיות שתמכו בשינוי, כמו ה'בונד' ו'פועלי ציון'.

העירייה ליובאוויטש הייתה מוקפת כפרים ועיירות שבהם התגוררה אוכלוסייה לא-יהודית. בליובאוויטש עצמה היו יחסי היהודים והגויים טובים מאוד, אולם בעיירות האחרות התנהלה הסתה חריפה נגד היהודים, והיה חשש רב מפני פגיעה ביהודים.

בליובאוויטש שכן אז מרכזה של חסידות חב"ד, בראשות הרבי הרש"ב (רבי שלום-דובער). בנו-יחידו, יוסף-יצחק (לימים הריי"צ), ניהל אז את הישיבה בליובאוויטש, ופעל רבות בשליחות אביו להגנה על יהודי העיירות והכפרים מאיומי הפורעים.

לצורך זה ביקר כמה וכמה פעמים בעיר-הבירה פטרבורג, ובכל פעם התוודע לשרים ולפקידים רמי-דרג. אחד הפקידים הבכירים שהכיר במשרד לענייני דת, של-ידי משרד הפנים, היה האדון שזל-מדיוב. הוא היה מלומד גדול וחש כבוד ליהודים. רבי יוסף-יצחק נפגש עמו פעמים רבות, ובכות הקשרים האלה הצליח לבטל גזרות רבות שאיימו על יהודי העיירות.

אותו יום שישי היה יום השוק. צעירים רבים יצאו להפגין, דגל אדום בידיהם ושירי חופש בפייהם, וסביבם התקהל המון רב. למקום הגיעו ממלא-מקום מפקד המשטרה בעיר הסמוכה, עם שני עוזריו, והם ניסו לפזר את ההפגנה, בעזרת שוטרים מקומיים.

הצעירים לא נענו להוראה להתפזר, ואף הגבירו את קולות המחאה. בתגובה הורה המפקד לירות באוויר. קמה מהומה. אנשי השוק ברחו לכל עבר. הצעירים היהודים חשו שזה קו אדום ומסוכן, ועזבו את המקום.

צעיר רוסי הוביל את המשך התסיסה. "בואו! התייצבו כאן! רק מוגי-לב בורחים", קרא שוב ושוב. המפקד ציווה לירות שוב באוויר, אך עתה התנפלו עליו הצעירים והכו אותו ואת שוטרו. הם קרעו את מדיו של המפקד, שברו את חרבו ונטלו את אקדחו.

השבת עברה על יהודי הסביבה

בתחושת פחד. בתחילת אותה שנה פעל הריי"צ לרכו ועד הגנה קהילתי, כדי לאבטח את יהודי העיירה מפני פרעות. במוצאי השבת המתינו חברי הוועד, ועמם תלמידי הישיבה, ובידם 'נשק' - מקלות ומוטות ברזל, וציפו לישועת ה'.

עם שחר שב המפקד המקומי. השוטרים דיווחו לו על מהלך האירועים, והדגישו שהיהודים אמנם היו שותפים בהפגנה, אך התפזרו מיד כשנצטוו. המידע הזה הרגיע מעט את החששות. באותו יום נתפסו שלושים צעירים רוסים החשודים בהתפרעות. הם הוכו

ועונו, כדי שיסגירו את חבריהם שהיו שותפים להפגנה, אך הם לא מסרו שום מידע. בינתיים הספיקו הצעירים היהודים לחמוק מהאזור.

ביום שני בא לליובאוויטש שר המחוז, בליווי מפקדי הבולשת. את פניו קיבלו נכבדי העיירה. השר נזף בהם קשות ודרש להביא אליו, תוך עשרים וארבע שעות, את כל הצעירים המורדים.

למחרת נקראו נכבדי העיירה שנית. השר הודיע שהוא רואה בחומרה את העובדה שהמורדים עדיין לא הוסגרו. "אני נותן לכם עוד עשרים וארבע שעות, ואם עד אז לא יוסגרו הצעירים, יוטל קנס גבוה בעד כל נפש, עירבון עד הסגרתם", פסק.

פחד גדול השתרר בעיירה. בתוך כך נודע כי האדון אזמירוב עובר בעיירה עם פמלייתו, בדרכו לבקר את אימו, המתגוררת בעיירה סמוכה. כששמע זאת הרבי הרש"ב, המליץ לבנו לבקר את אזמירוב, כדי להודות לו על עזרתו בפרשה קודמת. רבי יוסף-יצחק הזמין את הפגישה, שנערכה באחוזת אימו של האדון, והוא נתקבל על-ידו בכבוד ובסבר פנים יפות.

ביום רביעי שב רבי יוסף-יצחק לליובאוויטש, ולפתע נקרא בדחיפות להתייצב במשטרה. שר המחוז קיבלו והודיע לו: "אנו יודעים כי לא אתה ולא תלמידי שיתבךן היו שותפים באירועי יום שישי, אך החלטנו לקחת אותך כעירבון, עד שהקהילה היהודית תסגיר את המורדים".

רבי יוסף-יצחק השיב להם בקור-רוח, כי עליהם תוטל כל האחריות לתוצאות העלולות להיגרם ממעצר כזה. דבריו הכעיסו את אנשי המשטרה, והם הורו להכניסו מיד לחדר המעצר.

עברו כמה שעות ורבי יוסף-יצחק נקרא שוב לחדר החקירות. שר המחוז נפקד הבולשת עמדו שם בפנים חתומות, וקראו לפניו את 'החלטותיהם': "לצורך החקירה החלטנו לאסור את האדון שניאורסון רק למראית-עין, כדי לאלץ את הקהילה להסגיר את המורדים, ומכיוון שהסכים למאסר, הוא מתבקש לחתום על שחרורו, והרי הוא חופשי".

רבי יוסף-יצחק השיב בתקיפות: "לא הסכמתי להיאסר ולא אחתום".

פקיד הבולשת סינן בקור: "אחרים מתייחסים אחרת להצעותינו... אך הרשות בידך".

רק כשהגיע לביתו נודע לו מה הביא לידי שחרורו המהיר: דבר מעצרו הגיע לאוזני אזמירוב, וזה יצא מיד אל תחנת המשטרה. הוא הבהיר לשר המחוז כי ההחלטה לאסור את האדון שניאורסון אינה חוקית, ואף איים לדווח על כך לשר הפנים... בעקבות זאת שוחרר מיד רבי יוסף-יצחק.

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

שיר חדש

ה שירה ששר עם-ישראל לאחר קריעת ים-סוף היא הראשונה בסדרה של עשר שירות, שהעשירית תהיה בזמן הגאולה (מכילתא שמות טו,א). חז"ל אף אומרים, שבשירת הים נרמזה השירה העתידה, שכן נאמר "אז ישיר" - בלשון עתיד, והכוונה למשה רבנו, שיקום לתחייה וישיר את השירה העשירית. השירה העתידה תהיה שונה משירת מצרים. הבדל אחד: "כל השירות כולן קראות בלשון נקבה", משום ש"התשועות שעברו היה אחריהם שעבוד". אבל "התשועה העתידה להיות אין אחריה שעבוד, לכך קראוה בלשון זכר", כפי שנאמר: "שירו לה' שיר חדש".

הבדל שני נאמר במדרש (שמות-רבה, סוף פרשה כג): "אמר להם הקב"ה לישראל: בעולם הזה אמרתם לפני פעם אחת 'זה אל-י', אבל לעתיד-לבוא אתם אומרים אותו דבר ב' פעמים, שנאמר 'ואמר ביום ההוא הנה אלוקינו זה קווינו לו ויושיענו, זה ה' קווינו לו גילה ונשמחה בישועתו'".

שתי התגלויות

את המילה 'זה' אפשר לומר רק על דבר גלוי שניצב מול העיניים. כאשר בני-ישראל אמרו "זה אל-י", לאחר קריעת ים-סוף, פירוש הדבר שהם ראו אז את הקב"ה, כביכול, והיו יכולים להראות באצבע ולומר: "זה אל-י". אבל בגאולה העתידה תהיה התגלות כפולה, ולכן נשיר אז פעמיים 'זה'.

ההתגלות האלוקית שעליה אמרו בני-ישראל "זה אל-י" הייתה התגלות של ניסים. בשעת קריעת ים-סוף התגלה בעולם-הזה כוחו האין-סופי של הקב"ה. דרגות אלוקיות עליונות ביותר נתגלו אז לעיני-כול, עד שאמרו חז"ל: "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל".

אבל בהתגלות אלוקית מסוג זה יש חיסרון מרכזי - זוהי התגלות שהעולם איננו בשל לקבלה. ההתגלות עצמה היא למעלה מכלי-הקיבול של העולם, אלא שהקב"ה יצר מצב שיתגלו בעולם דרגות אלוקיות עליונות. לכן כשחולפת ועוברת אותה התגלות, נשאר העולם במצבו הנחות. בשעת הנס יש התרגשות עצומה, אבל לאחר הנס הכול חוזר לקדמותו.

אך יש סוג שני של התגלות: כאשר מתגלית האמת הפנימית של העולם-הזה עצמו. המצב הרגיל של העולם, מה שמכונה טבע, מתגלה פתאום כפי שהוא לאמיתותו - כוח אלוקי. הקב"ה מגלה, כי חוקי הטבע עצמם ואף הגשמיות של העולם, הם בעצם אלוקות. יתרונה של התגלות זו, שאין כאן דבר שמחוץ לגדרי העולם. להפך, זו האמת של העולם עצמו. העולם, לאחר שמתגלית האמת האלוקית שבו, שוב אינו יכול להסתיר, והכול רואים כי הקב"ה מנהיג את העולם וממלא את כל המציאות.

התגלות משולבת

ההתגלות הזאת, של סילוק כל ההסתרים, תהיה בגאולה העתידה. אז ייעלמו כל הדברים הגורמים לעולם-הזה להסתיר את אור הקדושה. העולם עצמו יהיה 'כלי' לגילוי האמת שבו-עצמו - שכל-כולו אינו אלא אלוקות.

אלא שהתגלות זו תבוא לצד ההתגלות הראשונה - של גילוי הדרגות האלוקות העליונות, וכך יהיה בגאולה שילוב של שתי ההתגלויות: זו שמלמעלה וזו שמלמטה. על כך נאמר: "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר". שני חלקי הפסוק מבטאים את שני ההיבטים של ההתגלות האלוקית שתהיה לעתיד לבוא:

"ונגלה כבוד ה'" - זה הגילוי מלמעלה, כאשר הדברים העליונים הנשגבים ביותר יתגלו וייראו; ועם זה יהיה "וראו כל בשר" - הבשר הגשמי עצמו, מצד תכונותיו הטבעיות, יראה את האלוקות. לכן, בשירה שתיאמר לעתיד-לבוא ייאמר פעמיים "זה" - כנגד שתי ההתגלויות האלוקות שיתרחשו אז - גילוי האלוקות שמעל לעולם וגילוי האלוקות שבתוך העולם עצמו.

כשנוסעים לארץ-ישראל אין להסתפק בקבלת אשרה מהממשלה. יש להצטייד ב'אשרה' ממלך מלכי המלכים הקב"ה, שהארץ היא 'פלטרין' שלו, וזאת על-ידי הוספה בענייני 'יהדות' (הרבי מליובאוויטש)

פתגם חסידי

לנטוע את ערכי הארץ

שלמדו את סדר זרעים, אינם מודעים להתפתחות הטכנולוגית שהתקדמה בצעדי ענק.

בין שמיטה לשמיטה

"יש בורות רבה בנושאי ההלכות התלויות בארץ, משום שההלכות פזורות בהרבה מקומות בש"ס ובספרי ההלכה הפסוקה", אומר יהושע. "במסגרת המכון יש לציבור אפשרות לשוחח עם אברכים מבית המדרש הבקיאים בנושא, בהכוונתו והדרכתו של ראש בית המדרש הרב **משה-בונם מיניץ**".

את הקמת המרכז הפועל במסגרת מכון 'הליכות הארץ', יזם נשיא המכון, הרב **שמואל-מרדכי מיניץ**, שניהל קרן המסייעת לחקלאים שומרי שמיטה. כאשר בא במגע עם החקלאים ברחבי הארץ נוכח בצורך לקיים עמם קשר גם בשש השנים שלפני השמיטה.

הקיר הפעיל

יהושע: "במפגשים הראשונים עם חקלאים שבאותה עת לא היו שומרי מצוות, הופתענו לגלות שיש צימאון רב מצד החקלאים להכיר את דרישות ההלכה בנושא ארץ-ישראל. במקביל גילינו שבציבור החרדי לא יודעים הרבה על עבודת האדמה. החלטנו להקים מרכזייה פדגוגית, שאליה מגיע כיום כל מי שמתעניין בנושא ארץ-ישראל. יש לנו חומר ועזרים דידיקטיים על בניין ארץ-ישראל, עליית רבנים לארץ, חומר עשיר ומגוון

פתח מרכז 'זרעים' באשדוד מקדם את פנינו חסיד גור, לבוש מעיל ארוך ועל ראשו כיפה גבוהה. "מה שמניע אותנו הוא אהבת ארץ-ישראל", מכריז באוזנינו מנהל המקום, **יהושע מאיר**. "הססמה שלנו היא: 'להכיר את הארץ מהשורש'. בואו לאשדוד ותראו את ארץ-ישראל באופן שלא הכרתם".

בחצר המרכז יש מאות מטרים רבועים של בוסתן בוטני, שבו שבעת המינים וערוגות לימודיות להמחשה ממשית. לצד הגן מבנה מרווח למצגות ולהפעלות. המטרה - החדרת המצוות התלויות בארץ, בדרך חיה ומוחשית לילדים, בכל שכבות הגיל.

כמה הלכות יש בסלט

מטבע הדברים, הפעילות בשנה זו מתמקדת במצוות השמיטה. את המקום גודשים ילדים המשתתפים בסדנאות של המרכז החווייתי המופעל במקום, וחושף לפניהם את השמיטה על כל צדדיה ומושגיה. מ'פירות נכרי', דרך 'קדושת שביעית', ועד 'אוצר בית-דין'. המבקרים לומדים גם את קשיי החקלאי, מבררים מי דואג לו לפרנסה, ועוד שלל נושאים.

הפעילות אינה מיועדת לילדים בלבד. למקום מגיעים גם מי שעוסקים בתורה בכל שעות היום. לרבים מהם אין מושג כמה מצוות התלויות בארץ קשורות לצלחת הסלט המוגשת לפניהם. גם מי

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

יוסף פוסקים לברך עליהן 'שהכול'. יש הטוענים, שאם בארצות הייצור גדלו את הפרי לשם כך, אפשר לכתחילה לברך 'העץ', אבל במקומותינו שמייצרים זאת מחלק מועט מהקליפות, יש לברך 'שהכול'.
בדיעבד, אם בירך אחת מברכות אלו - יצא ידי חובה לכל הדעות, אלא אם-כן יש רק מעט פיסות קטנות של קליפות חתוכות, והרוב הגדול הוא שוקולד, שאז הקליפות טפלות לו, וברכתו (רק) 'שהכול' לכל הדעות. לייצור מרקחת אתרוג משתמשים בקליפות עבות, שבהן חלק נכבד מהקליפה הלבנה הפנימית, שהיא עייקר בשר הפרי (ולכן נאמר על האתרוג "שטעם עצו ופריו שווה"), וזו הצורה היחידה לאכילת הפרי. במצב זה רבים פוסקים לברך 'העץ'. אם מייצרים את הממתק מהקליפה החיצונית בלבד, דינו כשאר קליפות הדרים.

מקורות: שו"ע אדמו"ר הזקן סי' רב ס"א,ב.ט. משנ"ב שם ס"ק לט. ילקוט יוסף ס"ד. פסקי תשובות ס"ק יג, ושי" (חיי אדם נג, בנשמת אדם ס"ק ב). סדר ברכת הנהנין פ"ד ס"ו, ובאר הרב גרין שם.

קליפת אתרוג מסוכרת

שאלה: מה מברכים על קליפת הדרים מסוכרת והאם לקליפת אתרוג דין שונה?

תשובה: על פירות העץ תיקנו חכמים ברכה מיוחדת, 'בורא פרי העץ', המדגישה את חשיבותם, שהם 'פרי העץ' ואינם גדלים באדמה עצמה, כדי להרבות בכבוד הבורא בהזכרת שבחו בפרטיות.

לכן כל דבר הגדל על העץ ואינו עיקר הפרי, אין מברכים עליו 'בורא פרי העץ'. אם נוטעים את העץ כדי לאכול גם ממנו, נשאר חלק זה בברכה הכללית 'בורא פרי האדמה'; אבל אם אין נוטעים את העץ כלל כדי לאוכלו, מברכים עליו 'שהכול נהיה בדבור'.

לפי שולחן-ערוך אדמו"ר הזקן וסידורו, מברכים על קליפות הדרים מסוכרות ברכת 'האדמה', ואם בירך 'העץ' יצא ידי חובתו. 'המשנה ברורה' וה'ילקוט

יהושע במרכז 'זרעים'. שמיטה כהלכתה תביא את הגאולה

על כל פן הקשור לארץ ולמצוותיה. מוסדות חינוך רבים, שהתרשמו מהנושא, ביקשו שניצור אמצעי המחשה, שאותו יוכלו ליטול עמם ולהפעיל אצלם. כך נוצר הקיר הפעיל, שנבנה בבתי-ספר ותלמודי-תורה ונעשה סיפור הצלחה בהטמעת קדושת הארץ".

לקראת פרידה אומר לנו יהושע: "אני מאמין שאם כולנו נשמור שמיטה כהלכתה, נזכה להתממשות ההבטחה 'במוצאי שביעית בן-דוד בא', ונזכה במהרה לביאת משיח צדקנו ולגאולה השלמה במהרה בימינו".

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית

מופצים בכל רחבי ארה"ב

להזמנות ולפרסום אנא פנו:

347-414-3376

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות

של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

מבצע מיוחד

טליתות חב"ד במחירים מוזלים

טלית גדול משי: מידה 80 רק \$76 * מידה 70 רק \$70

טלית קטן: מידה 24 - רק \$19

ניתן להשיג את כל המידות

משלוח עד הבית

להזמנות בטלפון 1-347-414-3376 מנחה

